

GAZETA POPORULUI

Foaie politică-culturală

Apare în fiecare Duminică

Abonamentul:

Pe un an 20 Cor.
Pe o jumătate de an 10 Cor.
Pe 3 luni 6 Cor.
Abonamentele să se trimită la adresa
„GAZETA POPORULUI“, Sibiu.

Adresa noastră e:

„GAZETA POPORULUI“
Nagyszeben, Rosenanger 14
(Strada Peștilor)

Inserate și anunțuri se primesc la administrația gazetei.

Un șir cu litere mărunte întâia-oraș 60 fl.
a doua- și a treia-oraș 50 fl.

Ai nimenui . . .

În săptămâna trecută am cetit, cu lacrimi în ochi, înduioșătoarea scrisoare, pe care ne-a trimis-o căprarul Vasile Cloambă. Nu-l cunosc mai deaproape pe vrednicul oștean, care a știut să dea glas durerii, ce mistue pe atâția tovarăși de ai săi, dar cuvintele sincere, cu care își încheie rugarea, m'au impresionat adânc.

„Să nu te miri, domnule redactor, de năcazul nostru, dar precum și eu abia am apucat ca să ajung din spitalele de pe front în cele din țara mea, să știu că o să-mi treacă mai iute de urât, cetind vre-o gazetă românească, căci de când m'am dus cu marșul n'am mai văzut slovă românească și doamne lor mi-a fost.“

În acest graiu simplu și fără de meșteșug ne atrage luarea aminte căprarul Cloambă asupra unei întrebări, din cele mai dureroase, care atinge viața neamului nostru, în zilele de grea cumpănă, prin care trece. Mă gândesc la interesul ce ar trebui să-l purtăm soldaților noștri mobilizați, celor șase ori șapte sute de mii de țărani români, îmbrăcați în haina împăratului, pe cari războiul i-a smuls dintre noi și i-a risipit la toate hotarele țării.

Sunt patru ani încheiați de când s'au golit satele noastre și feciorii români au fost chemați să facă slujbă cu arma. Au plecat întâiu cei mai tineri, apoi rând pe rând s'au dus și ceilalți pe cari murca grea a pământului i-a îmbătrânit și slăbit înainte de vreme. Astfel deslipindu-se de glia lor, s'au făcut și țărani noștrii, feciori ai împăratului, apărători ai țării, și mucenici fără de nume. Căci acum am învățat să cunoaștem nu numai avântul și viteja lor, ci în măsură mai largă să admirăm cumplitele suferințe, pe cari le rabdă bietul soldat.

Nu știu cum se face însă, că de când s'au despărțit de noi, lumea românească și-a luat ochii de pe ei, i-a lăsat în voia sorții, ca să se lupte singuri cu atâtea greutate ale războiului. Se pare, că am încercat cumva să ne împăcăm cu gândul, că ei sunt închinați morții și că trebuie să îndeplinească o datorie, pe care nu o pot încungiura. Astăzi vedem însă ce mare păcat au săvârșit aceia, cari s'au gândit în chipul acesta. Soldatul român astfel părăsit avu prilej să vadă, cum sunt îngrijiți tovarășii săi de altă nație, cu cari servia la un regiment. În spi-

tal, unde ajunge soldatul ungar ori neamț, rănit sau bolnav, îngrijit de ne-numărate „surori“, cari îi alinau durerile și îl mângăie cu vorba dulce a mamei lor. Într'adevăr toate neamurile din monarchie se îngrijesc de soldații lor răniți, numai noi, românii, îi lăsăm pradă streinătății. Pribegesc sărmanii oameni dintr'un oraș întraltul, dintr'un spital în celălalt, și nicăiri nu află balsam tămăduitor pe sufletul lor rănit.

Imi vor răspunde poate unii, că totuș s'a făcut ceva și că nu tocmai întreagă lumea românească a dat uitării pe vitejii noștri. Dar, pe lângă cea mai mare bunăvoință și nu se vor putea înșira decât vre-o câteva orașe, unde societatea română a căutat să se îngrijească de soldații răniți. Chiar aici în Sibiu, câteva doamne și domnișoare nobile, duceau gazete românești în spitale, ca să le împărțească între soldați. În Viena, societatea bisericească abona pe seama răniților din spitale peste cinci sute de exemplare din deosebite ziare, o jertfă vrednică, fără îndoială, de toată lauda.

Dar aceea-ce s'a făcut e numai un strop în marea nemărginită și nu poate schimba nici decum constatarea dureroasă, că dela izbucnirea războiului și până astăzi „domnii“ nu și-au făcut datoria față de soldații noștri mobilizați. Cauza de că-

Binecuvântarea.

Schiță orig. de Ilie Marin.

(Urmare și sfârșit.)

Poarta scârțâi în țâțâni. Un câne, mare, alb, lătră, zurăind din lanțuri, dar se potoli, când auzi glasul lui „Culiță“, și începu să se gudure pe lângă noi, cari ne deterăm jos din trăsură, plini de colb.

Capul de femeie era lângă mine.

— „Soră-mea“, îmi zise prietinel și mă făcu cunoscut și sorii sale.

— „Bună sara!“ dete binețe aceasta.

Niște ochi cumiști și liniștiți se odihneau asupra mea. „Poftiți înlăuntru! Vai de mine și tu Culiță! nu dai de veste omului nici odată! Cum vii cu ușa'n casă?“

— „Ei lasă! Nu fii supărată. Știu eu că aveți voi totdeauna câteceva pe-acasă. Dacă nu curge, pică!“ zise fratele, o prinse în brațe și o învărti prin odaie pe soră-sa. Apoi o lăsă din învărtite și o întrebă: „Doarme tata?“

— „Dineori s'a culcat.“

— „Vino să-l vezi cum doarme,“ îmi zise Culiță.

Am pornit-o, tiptil, după ce ne-am dat paltoanele jos și după ce ne-am spălat puțin pe mână. Două odăițe prietinoase, preocupățele, a trebuit să străbatem ca să ajungem în odaia de dormit a bătrânului.

N'am să uit clipele următoare nici odată.

Iacă par'că le trăiesc și acuma, aieve!

Lumina luminării cădea pe lucrurile din casă: o masă simplă, sdravănă, de lemn de brad, pe care se mai vedeau rămășițele mâncărilor, (se vede că ceilalți ai casei se mai băteau cu gândul să se întoarcă și să mânânce mai departe); scaune cu spezele tăiate frumos, în fel de fel de flori și de linii încolăcite; scrinuri dulgherite cu iscusință; un armar cu vase sclipitor de curate; icoane sfinte cu merindare legate cu fundă pe creștete — peste toate o pace binecuvântată, prietinoasă, liniștitoare de sbucium

sufletesc. Într'un colț al odăii era patul bătrânului. Un pat simplu, țărănesc, de brad, pe de laturi cu flori roșii-vinete și albe trandafirii în floare. De sub un țol sur, cu dungii roșii, ieșea la iveală un cap de om bătrân. Culiță apropie luminarea de capul bătrânului, ca să-l pot vedea mai bine.

Dormea dus. Capul unui om încărunțit în muncă și cinste. Răsufu încet și mustețile mari, albe, i se lăsau cu vârful lor în jos, spre bărbia rasă. Părul capului, alb ca neaua, era resfirat în câteva șuvițe pe perina tare, înfundată cu călți. (Nu voia el bătrânul să doarmă pe puf!) Zeci și sute de crețe îi brăzdau umerii obrazilor, nasul, frunte, tâmplele. Moalele tâmplelor se mișcau câteodată sub puterea răsufării. Cel ce dormea își scoase de sub țol mâna slabă și muncită și și-o duse — tot în somn — la ochi.

— „Nu-l trezi!“ l-am rugat eu pe prietinel meu, dar era prea târziu, căci Culiță

petenie pentru asta trebuie să-o căutăm în lipsa de organizare a poporului nostru, care nu știe să adune cuminte toate forțele, pentru a-le întrebuința acolo, unde nevoia e mai arzătoare. Tot ce se face la noi, pornește dela oameni singuratici, cari mai au inimă pentru necazurile poporului, iar dacă totuși am izbutit să înjghebăm o „Asociațiune“, nu-i dăm obolul nostru de ajutor, ci o lăsăm să lanzească. Chiar faptul, că la începutul războiului Asociațiunea din Sibiu a împărțit zeci de mii de cărți prin nenumărate spitale din țară și mai pe urmă, din lipsă de mijloace, a trebuit să întrerupă această binecuvântată dăruire a sa, dovedește limpede, cât am fi câștigat în cursul alor patru ani, dacă s'ar fi lucrat și la noi mai înțelept.

Dar mai e o parte foarte dureroasă a acestei chestiuni: dela mobilizare, domni cari au fost înrolați au perit, pare-că i-ar fi înghițit pământul. Până când ei ar fi avut datoria să servească de mijlocitori între societatea română de acasă și între poporul mobilizat, ofițerii noștri, cu puține abateri, s'au ferit de-a

mai lucra împreună la luminarea și trezirea poporului nostru. Intre cei nepăsători suntem siliți a înșira aproape trei din patru părți a preoților militari, cari n'au înțeles, că li s'a impus o datorie mare, aceea de-a mângăia, de-a învăța și de-a deștepta mintea numeroșilor credincioși, ruși din sânul familiei lor. Știm bine, că se găsesec între preoții militari români și oameni harnici, ba am putea numi câțiva dintre ei, cari au stors admirațiunea streinilor prin zelul și duhul lor neobosit, dar partea cea mai mare a lor crede a-și mântui datoria îndeplinind slujbele și prohoadele.

Bine înțeles, că nu vreau să mă fac judecătorul societății românești, dar am crezut, că e datoria tuturor să ne oprim puțin și să cumpănim, până mai e vreme, înțelesul vorbelor așternute pe hârtie de căprarul Vasile Cloambă. Frați români de pretutindeni, e timpul să ne îngrijim de bieții noștri soldați, de acești copii ai nimănui, cari zac prin spitale, dați pradă uitării! Să-le dăm slovă românească de cetit, pentru a-le alunga urâtul și a-le împrosopăta sufletul

dea îndărăt, ce au luat odată și așa s'au indușmănit cu bolșevicii. Când au declarat apoi acești și mobilizare generală, vrând să adune o nouă armată împotriva cehilor, foștii soldați ruși, sătui de războiu, n'au vrut să se mai supună și să asculte glasul de chemare alui Lenin.

De altă parte și foștii socialiști ai lui Kerenskij, cari se numesc acum social-revoluționari, se adună în număr tot mai mare, ca să fruntească guvernul bolșevicilor. Se zice chiar, că aproape trei sute de mii de soldați să fi înjghebat ei o armată sub comanda mai multor generali.

La începutul lui August guvernul lui Lenin publicând un comunicat de războiu, trebuia să recunoască, că poartă luptă pe 5 fronturi: cehii au două fronturi, englezii țin coastele Murmanului, Cazacii s'au răscolat de asemenea și în sfârșit, al cincilea front se întinde între Marea Neagră și Caucaz.

Până când se vor mai ținea oare împotriva atâtor dușmani?

Japonezii în Siberia.

După cât se vede din știrile mai proaspete antanta a hotărât să trimită tot felul de trupe în Siberia, ca să vină în ajutorul Cehilor: japonezi, americani, francezi, englezi și italieni. Trupele aceste vor fi puse sub comanda unui general japonez. Cea dintâiu armată japoneză a sosit deja la Vladivostok și înaintând pe linia ferată siberiană s'a unit cu trupele cehilor. Ei înaintează acum împreună împotriva bandelor bolșevice. Vorbind de aceasta marea gazetă Pester Lloyd, se întreabă, că oare ce i-a făgăduit antanta împăratului japonez pentru ajutorul acesta? Pământ rusesc nu, căci nu se învoiește America. Dar atunci ce? Gazeta amintită crede, că poate să fie vorbă numai de coloniile nemților din China, cari sunt foarte bogate în cărbuni, precum și de libertate pe seama japonezilor, de-a face ce vreau în China.

Să nu fie prea mare acest preț al antantei.

Invie oare frontul dela răsărit?

Invălmășeala din Rusia. — Japonezii în Siberia. — Englezii pe țărmul Murmanului. Părerea cercurilor din Viena.

Invălmășeala din Rusia.

Niciodată, pare-că, n'au fost tulburările din Rusia atât de încurcate, ca astăzi. Știrile venite din uriașa împărăție de odinioară nu sunt în așa fel ticluite, ca să ne putem forma o icoană limpede despre întâmplările, ce se petrec acolo. Totuși atâta e sigur, că stăpânirea lui Lenin și Troțchi, conducători bolșevichilor, se află în cea mai mare primejdie. Zilele trecute o gazetă din Olanda aduse chiar știrea, că cei doi vătafi ai bolșevichilor s'au refugiat la Kronstadt și de acolo pe un vapor de războiu, dar știrea asta nu s'a adevărit de loc. Le-

nin se află în Moscva, unde adună muncitori ca să-i trimită împotriva Cehilor, iar Troțchi a plecat cu trupele bolșevice spre răsărit, ca să-i combată trupele cehe. Dar nu numai din partea cehilor sufla vânt rece pentru bolșevichism; țărani de asemenea s'au răscolat împotriva tovarășilor, pe cari îi sprijineau până acum cu cea mai mare în-sufletire. Fiecare țaran și-a luat adecă dela domni atâta pământ, cât a voit, acum însă bolșevicii au cerut să fie împărțit pământul în părți egale, la toți, ca unul să aibă o bucată de pământ cât are și celalalt. Se înțelege apoi, că țărani nu s'au învoit să

și puse mâna pe umărul tatălui, care tresări din somn.

Incet pe incetul deschise ochii. Părea un lunatic, care se ridică sub o poruncă mai înaltă. Nu se trezise încă — sta în așternut și privea la noi. Căscă ochii mari, întinse mâna dreaptă, care ni se arată goală căci măneca dela cămașă se dase la o parte și începu să gângăvească ceva neînțeles.

— „Tată!“ zise prietinel, incet. „Tată! scoală!“

Bătrânul par'că visa. Ținu mâna 'ntinsă. Bolborosi din nou câteva cuvinte.

— „Tată! uite avem oaspeți!“ zise prietinel din nou.

Sora lui Culiță se apropie și ea: „Scoală tată, Culiță-i aici.“

La cuvântul de „Culiță“ par'că ai băgat o cheie în broasca ușii, ochii bătrânului prinseră viață, se învioră, mâna se lăsă în jos, gura începu să se adune a mirare, bărbia începu să tremure.

— „Cu-li-ță!“ zise bătrânul respicat. Era glasul unei guri, la care nu-i lipsește nici un dinte.

— „Tată!“ ros i Culiță cuvântul, împrumutându-i întreagă gingășia peste car e era stăpân.

În clipa următoare își zăceau amândoi în brațe. Bătrânul în cămașa lui țărănească, tinărul în hainele negre orașenești. Tata lui Culiță, cu părul albit, fiul, cu părul negru ca tăciunul. Tata, cu mâinile osoase, lungi tremurânde — fiul cu brațele puternice, pline de viață, încordate.

Am văzut odată o pânză a unui pictor meșter. Copilul și tatăl său! Tinereța și bătrânețe! Copilul se juca, neștiutor de ziua cea de mâine, cu gemenele viitorului în piept. Tatăl, obosit, privea la odrasla-i iubită și o sorbea cu ochii, de bucurie. Eu pot să dispar! zicea ochii lui, tu ai să trăiești, să-mi duci cinstea și numele mai departe. În fund se'ntindea un codru mare de stejari. Nu-i dădeai de sfârșit. Se pierdea în întuneric. În față, într'un luminiș, era o mlădiță tină, un stejar plantat de curună. Vieța viitoare!

Fără să vreau mi-a venit în gând pânza aceea, văzută într'un muzeu. Dacă mi s'a umezit ochii sau nu, nu-mi mai aduc aminte, dar nu m'aș fi mirat cătuși de puțin să mă fi prins cu o mărgea de lacrimă în ei.

După câteva clipe eram cu toții la masa, pe care văzuserăm rămășițele. Din rămășițe se prefăcură bucăți întregi ca printr'o ver-

gea fermecată. Armarul și dulapurile celelalte își descoperiră mâncările, date în grija lor, iar noi înfulecam de-a mai mare dragul, fiindcă stomacul ne cerea. N'a trecut mult și pe masă n'ai fi găsit nici atâta cu cât ai fi putut orbi un șoarece.

— „Cum se tîmîndă vremea!“ zise bătrânul, și-și răzîmă brațele de masa de brad. „Par'că-i ieri, că umbra Culiță la școală în oraș! Și cum se mai ruga în cote și-m genunchi de mă-sa, Dumnezeu s'o ierte, să-i cupere pantalonăși lungi, că și ăilalți prietini de școală nu mai umblă cu pantalonăși scurți — că li-e rușine!“

Sora lui Culiță râdea cu hohot: „Hai! ce mai fură-vreme de copil era!“

Culiță încrunță din sprâncene, hazliu, și-i aruncă cuvântul: și tu ce mai fură-vreme de fată!...

Au început să se hărjonească amândoi. Fiecare își reamintea tot alte și alte năzbății din copilărie, și le înșira acum cu toate amănuntele, în râsul tuturor.

Bătrânul cânta să-i molcomească, în glumă, iar ochii-i ziceau: „hehei! copii tătii!“ Ia pe unu și dă înrălălalt! Fie, că mă pot lăuda cu voi!“

Aici, la gândul „laudei“, pe care îl ce-

Englezii pe țărmul Murmanului.

Aducând trupe în noroiul Rusiei, pe țărmul Murmanului, englezii au putut să înainteze repede pe lângă linia ferată clădită nu de mult. Dar se vede, că în urmă s'au socotit totuși și s'au retras din nou către orașul Kem.

Lupte crâncene s'au încins între englezi și bolșevici în portul dela Archangelsk, pe care antanta nu l-a putut cuprinde, decât numai după ce a debarcat trupe mai numeroase.

Părerea cercurilor din Viena.

Un diplomat din Viena s'a rostit în chipul următor despre întâmplările rusești: „Se poate că înrăurirea antantei, ce tot crește, să trântescă pe bolșevici. Plecarea lui Joffe din Berlin, care a fost chemat grabnic la Moscova, arată că bolșevicii strâmtorați din toate părțile vor cere ajutorul puterilor centrale. Dar e greu să spui, că vor fi aplicate aceste să întindă ajutor unui guvern de muncitori, care a luat averea privată (dela domni). Dar și aceea e cu puțință, că înainte de a sosi ajutorul puterilor centrale, social-revoluționarii să trântescă pe Lenin. Indată-ce s'ar întâmpla asta, antanta și-ar da toată silița să reinvie frontul dela răsărit și să-l țină în picioare cu ajutorul liniilor ferate dela Murman și din Siberia. O nouă mobilizare însă nu vor putea săvârși în Rusia, căci foștii soldați mai bine se aruncă în gâtul puterilor centrale, decât să se mai bată încodată. Nu e sigur ce poziție ar lua într'un caz ca acesta Ucraina și Finlanda, dar atunci s'ar pune din nou în discuție și proprietatea Basarabiei. Noi suntem pregătiți să împedecăm cu orice mijloc primejduirea din nou a frontului nostru dela răsărit.

O înaltă persoană militară din Viena a declarat, că nu e cu neputință, să se înceapă din nou lupte mari în răsărit, dar situația de aici e atât de tulbură, încât nu poți socoti înainte cum se vor desfășura întâmplările. Chestia rusească e legată de cea ucrainiană și de aceea nu poți ști ce va face țara asta, dacă vor suna din nou tunurile la granița ei.

O nouă Austrie.

Drepturi pe seama tuturor naționalităților din monarhie.

În zilele trecute o gazetă din Praga, și pe urma ei, toate cele din Viena au dat în vileag o veste surprinzătoare. Se zice, că guvernul austriac ar fi încredințat pe profesorul Lammasch să pregătească un nou plan de constituție, cu ajutorul căruia să se pună odată capăt hărțuirilor dintre deosebitele naționalități. Austria s'ar face atunci un stat federat, adică compus din mai multe țărișoare, așa că fiecare naționalitate ar putea, în caștele unei autonomii să se administreze singură și să-și conducă liber interesele culturale. Întrebările mai mari, cum sunt cele economice, financiare, de politică externă și cele militare ar putea fi apoi deslegate de parlamentul mai larg al țărilor întrunite.

Știrea aceasta despre noua aranjare a treburilor naționale din Austria a fost, celdrept, desmințită de cercurile oficioase, dar ea ne arată totuși, că bărbații politicii de acolo, se conving tot mai mult, că pace și liniște se poate sălășlui în țară numai atunci, dacă toate popoarele vor câștiga drepturile ce li-se cuvin. Nemții să poruncească peste nemți, cehii peste cehi, slovenii peste sloveni, polonii peste poloni, rutenii peste ruteni și românii peste români, căci nici un popor n'are dreptul să poruncească peste altul.

O astfel de constituție n'ar rămânea fără înrăurire asupra treburilor din Țara Ungurească și e limpede, că și stăpânitorii dela noi, mânați de duhul vremii, vor fi siliți a împărtăși popoarele nemaghiare cu drept de autonomie, ca să astupe izvorul atâtor nemulțumiri.

Războiul mare.

A cincia iarnă de războiu. — O nouă ofensivă alui Foch. — Atacuri înteleșite a doua zi. — Mareșalul Foch. — Luptele cu Italianii.

A cincia iarnă de războiu.

Aruncând o privire asupra întâmplărilor militare și politice din întreagă lumea, un lucru pare de tot sigur și limpede: că războiul se urmează mai departe, cine știe până când, fără de a-ne da nici cea mică nădejde de pace. Acum scriu și gazetele din Geneva (Elveția), că antanta a ținut o nouă sfătuire la Versailles, la care a desbătut felul, cum vor să poarte războiul în iarna viitoare. Asta tot așa merge de patru ani.

O nouă ofensivă alui Foch.

După-ce s'a sfârșit marea bătălie dela Amiens amândouă armatele s'au oprit pe câteva zile, ca să se odihnească și să se reculeagă. Nemții, în retragerea lor, au ajuns cam până la linia, pe care au ținut-o ocupată, cu doi ani mai înainte, în 1916.

Orașelul Lassigny, precum și comuna de dealuri, ce se întinde în jurul său, le țin nemții în stăpânire, de unde, bineînțeles, pot să se apere mai bine împotriva atacurilor dușmane. De asemenea s'au înșențuit la repezală nemții după dealurile, cari se înalță în fața orașelor Roye și Ribecourt, știind bine, că dacă nu se vor putea folosi de aceste întărituri imbiate de natură, atunci ar fi siliți să se retragă, cu mult mai îndărăt, către linia Bapaume, Peronne Nesle și Noyon.

Știind împrejurarea aceasta mareșalul Foch și-a strâns din nou toate puterile, a pregătit de atac tankurile uriașe și apoi în ziua de 15 August a început o nouă ofensivă împotriva dealurilor, pe cari le-am amintit mai sus. Dar nemții presimțind, că vor să fie atacați tocmai aici, s'au pregătit de cu vreme pentru apărare, așa că francezii, numai într'un loc, lângă Thiescourt, au putut să străbată, în ziua dintâiu, până la liniile nemțești. Lângă Lassigny francezii au încercat șase asalturi după oaltă și după zece ceasuri de luptă înspăimântător de crâncenă s'au văzut siliți a se retrage în pozițiile din care au plecat. Se vede, că după înfrângere dintre râurile Avre și Ancre, nemții au învățat meșteșugul de luptă alui Foch și acum nu-i mai suprind tankurile uriașe.

Atacurile înteleșite a doua zi.

A doua zi, des de dimineață, mareșalul Foch a pus în mișcare un atac și mai mare, pe un front de 35 km. dela Chaulnes până la Lassigny, pentru-ca să-i iea pe nemți din flanc și astfel să-i silească a se retrage. Diviziile franceze și canadene (englezii din Canada, care e în America de nord) au și secerat la început o mică izbândă cucerind satul Goyencourt, ce zace numai la 4 km. de Roye. Dar năvălind rezervele nemțești ascușe după un deal, i-au răspins din nou. Lupte foarte înverșunate s'au mai încins pe lângă satele Beuvraignes și Gallu, cu scopul vădit al francezilor, de-a încunjura orașul Soye și a prinde trupele nemțești de aci.

Nemții însă se apără cu cea mai mare îndărjire și nu vreau să părăsească terenul

team pe frunte, se opri bătrânul și l'asigurăm deodată, fără de o trecere potrivită: „Acu toate ar fi bune, vă văd că vă priește viața. Fiecare s'a căpătuit, slavă Domnului. Tu, Domnică, cu casa ta, cu bărbatu-tău, tu Culiță, cu dascălia ta aia dela școlile din oraș. Numa una-ți lipsește — spune, nu-i așa? ...” și se întoarse spre mine.

Eu am prins gândul, cum ai prinde cu o rămă un pește de aur și am început să trag din undiță: „ai dreptate! ai dreptate! Să-l vezi și pe el odată la casa lui, la gospodăria —”

„Șsss,” îmi rătăză vorba Culiță și-mi puse mâna pe gură, ca să nu pot rosti gândul meu mai departe.

Bătrânul simțise că vrem să-i relăcem ceva. Ne descusu dintr'o căutătură pe amândoi — răsă una ca omul șireț, care a ști-ricit o veste bună, apoi aplecându-se spre mine, îmi șopti la ureche: „Domnule, Domnule, dacă e cum dau acușica cu socoteală, — apoi: într'un ceas cu noroc!”

I râdeau creștele frunții, îi râdea bărbia îi râdeau mai cu seamă ochii, ochii aia buni de părinte.

Când văzu că nu vrea Culiță să se mărturisească în seara aceea, ridică bătrânul

nul masa. „Ei, să vă fie de bine, boierilor. Sătui? Nu știu zău! Numai să nu fiți cârlig de sătui!”

Înainte de culcare l'a întrebat Culiță pe tată-său: „mâne dimineață la câte te scoli, tată?”

— „Mă scol în crepatul zilei Culiță. Tu să mai dormi.”

— „Nu tată — așa avea o vorbă cu Dta.”

— „Bine, dacă așa ți-e vrerea, n'am ce zice. Credeam că vrei să-ți mai odichnești trupul.”

— „Nu tată — pe mâne dimineață dar” ...

N'am putut dormi. M'au năpădit gândurile. Pe când se crepa de ziuă i-am zărit cum ies amândoi tiptil, să nu mă trezească i-am auzit cum tres în odaia de alături, cum pleacă pe câmp la preumblare. Când s'a întors era lumină deplină. Bătrânul avea ochii înroșiți. Culiță cerca să se stăpânească. Mă prinse de braț și-mi zise: „Am trăit o clipă de fericire, dragă. Tata ne dă binecuvântarea. Vine cu noi să-și vadă nora.”

Bătrânul era lângă noi. „Vin! vin! Să poate să nu vin?!” Râdea acum: „De mult așteptam eu clipa asta ...”

acesta. De aceea au format tocmai pe locul de aici, care e cel mai primejduit o nouă armată, pusă sub comanda generalului Boehn. Bătălia nu s'a isprăvit și numai zilele apropiate vor arăta pe partea căruia se întoarce cumpăna norocului.

De observat e că și în ziua a treia și a patra luptele aprigi s'au dat tot pe această parte a frontului.

Mareșalul Foch.

Cetitorii noștri vor fi observat, că pe Foch (citește Foș) nu-l mai numim general, ci mareșal. Titlul acesta de cinstire i l'au dat francezii lui Foch după a doua luptă dela Marna, când a mântuit Parisul de primejdie prin iscusința s'a militară. Până acum mareșalul al Franței era numai fostul general Joffre, care a câștigat cea dintâiu bătălie dela Marna în Septembrie 1914.

Gazetele noastre încă scriu, că cel mai istet general al antantei e de fapt Foch. Cu prilejul acesta ele descriu, pe scurt și viața sa, din care amintim următoarele:

Foch a luat parte la război din ziua cea dintâiu a izbucnirii lui. La lupta dela Marna, în Septembrie 1914, a stat sub comanda vestitului Castelnau, având să apere mlaștinile dela Saint-Gouad și castelul Mondement, de cari se răzima ofensiva lui Joffre. În Noembrie 1914 el a scăpat orașul Ypres, pe care englezii îl părăsiseră deja. În Maiu 1915 comandază deja marea bătălie dela Arras și stă apoi ca general al armatei de nord mai mult ca un an. În 1916, tocmai când se începuse luptele de lângă Somme, Foch fu rănit în urma unei nenorociri de automobil și trebui să părăsească pe câțva vreme câmpul de luptă. El apărură din nou în toamna anului 1917 în Italia, ca să pună la loc marea înfrângere, ce au suferit-o Italianii.

Din primavara anului de față apoi el a fost numit de comandantul cel mai înalt al tuturor armatelor, pe cari le are antanta.

Luptele cu italienii.

În săptămâna trecută au înviat luptele și pe o mică parte a frontului italian: în munții Veneției și lângă Tonale. Iată cum le descrie comandamentul nostru:

Ca și în munții Veneției, așa și atacurile din Tonale sau isprăvit rău pentru dușman. Coloanele italiene cari au înaintat la nord de strada Pas, s'au prăbușit cu pierderi grele în focul artileriei noastre. La sud de strada aceasta, dușmanul a reușit după mai multe încercări zadarnice, să câștige un punct de sprijin pe Monticello, care însă în curând a fost smuls iară de regimentul de țintași 26 din Stiria de sud. Posturile de munte ce le-am părăsit la începutul luptei, le-am reocupat iară în mare parte. Dușmanul s'a retras în pozițiile principale la graniță. A fost urmărit de mitralierele aeroplanelor noastre.

Italianii înșiși comunică următoarele:

În ținutul Tonale, artileria italiană a îndreptat un foc foarte viu între isvorul Noce și valea Genova, pricinuind grele pierderi dușmanului. Sub scutul focului, trupele italiene au întreprins atacuri îndrăznețe, reușind să ocupe Montello, culmea San Mateo și Costme la sud-vest de Cina di Zigolon. Am făcut peste 100 prizonieri, prinzind mitraliere și mult material de războiu. Am bombardat cu aeroplanele noas-

tre băcăile, magaziiile căilor ferate austro-ungare de pe malul stâng al Piavei, la Funnise și Osiazo.

Sfătuirile din marele cartier german.

În zilele trecute regele Carol, însoțit de ministru afacerilor din afară ale împărăției Burian și de șeful statului major baronul Arz, pecum și de alți sfetnici ai săi, a călătorit la marele cartier german, unde s'a întâlnit cu împăratul Wilhelm și cu sfetnicii lui. Fără îndoială cu prilejul acestor întâlniri s'au ținut sfătuirile de mare însemnătate. Ce e drept până acum nu s'a dat în vileag ce anume lucruri s'a pus la cale acolo. S'a spus numai atâta, că împărații s'au întâlnit foarte pretinește și că sfetnicii lor au ajuns la o înțelegere în toate afacerile militare și politice, cari privesc cele două împărății. Gazetele nemțești spun, că a fost vorba de norii ce se ridică iarăși de câtră răsărit, pe urma încurcăturilor din Rusia. A mai fost vorba și de noua alcătuire ce va căpăta-o statul polon. În privința acestuia s'au făcut până acum mai multe planuri. Unii erau de părerea, că la Polonia să fie alăturată și Galizia și apoi regele Carol să fie și rege al polonilor; alții zic, că ar fi mai bine dacă polonii și-ar alege un rege care să fie numai al lor, și iarăși alții dădeau sfatul, ca să nu se iee nici o hotărâre, până mai cătră pacea generală. Se dă cu socoalea, că s'ar fi primit propunerea celor ce ziceau să li se dea polonilor un rege al lor și că s'ar fi îndreptat privirile spre arhiducele austriac Carol Stefan ca spre viitorul rege al Poloniei. În chipul acesta hotărârea ar fi ieșit și pe placul împărăției noastre, întrucât Polonia și-ar primi rege dela noi, dar și pe placul Germaniei, care își va asigura interesele sale prin contractele ce le va încheia cu viitorul guvern al Poloniei. Viitorul stat al polonilor va sta în legături strânse cu puterile centrale. Gazeta „Vorwärtz” din Berlin scrie, că „e vrednică de laudă râvna de a limpezi odată starea lucrurilor din răsărit, dar se întreabă că oare putea-se vor lua hotărâri cari să și rămâie. Oare pacea dela Brest-Litovschi este o temelie pentru stări de lucruri statornice? Această pace n'a fost recunoscută de nici o putere mare. Lloyd George a spus că pacea dela Brest-Litovschi e o pace prin sabie, nu o pace bună. Recunoașterea păcii dela Brest-Litovschi ar putea fi dobândită numai dacă nemții ar secera o biruință covârșitoare în apus.”

Viitorul va arăta mai bine ce s'a hotărât în marele cartier german.

Răvașul săptămânii.

Sibiu, 24 August 1918.

Distingerea generalului Ioan Boieri. Între ofițerii distinși la ziua împăratului cu cea mai înaltă medalie militară pentru vitejie, adică cu vestitul ordin al Mariei Tereziei, se află și generalul Ioan Boeriu, de obârșie român din Recea Făgărașului. D-Sa a fost distins pentru istețimea și vitejia, cu care a știut să câștige lupta dela Polichna, în luna lui August 1914, când a fost pus în fruntea unui regiment, sub comanda generalului Dankl. Dl ge-

neral Boeriu, este al doilea român, pe care l-a ajuns această neobișnuită distincție. Cel dintâiu a fost, după-cum se știe, tot din Țara-Oltului, colonelul Ioan Urs de Margine. Cu această decorație deodată dl, general Boeriu va fi ridicat la rangul de Baron.

Întru mulți ani!

Recvirarea cucuruzului (porumbului).

Intocmai așa cum a declarat guvernul recvirată întreagă recoalta de grâu ori de cartofi din anul acesta, o face acum și cu cucuruzul. Din cuprinsul ordinațiunii ministeriale, care a apărut în zilele trecute, dăm următoarele:

Întreagă recoalta de cucuruz din 1918 se declară recvirată. Nici un fel de negoț cu cucuruzul deci nu este îngăduit, decât în felul arătat în ordinațiune. Pentru trebuința proprie fiecare muncitor-producător (bărbat sau femeie) mai mare de 15 ani va primi 15 klgr., copii mai mici de 15 ani primesc 12 klgr., întru cât se tin de familia producătorului. Alte persoane (streine) capătă 10 klgr. Pentru îngrășatul porcilor nu se poate opri decât atâta cucuruz cât le trebuie porcilor pe care economul este în drept să-i îngrășe și anume socotindu-se câte 6 maje de porc. Dacă s'a oprit și orz în acest scop atunci se va scădea cantitatea de orz oprită. Pentru porumbul de lipsă în fabrici (pentru spirt ș. a.) va hotărâ ministru alimentării.

Prisosul rămas producătorului se va preda centralei de grâne. Producătorul poate duce porumbul său dintr'o comună într'alta fie pentru păstrare, fie pentru întrebuințare legală, însă numai cu o îngăduire a magistratului. Ministrul al alimentării în înțelegere cu acela al agriculturii poate dispune recvirarea porumbului de lipsă pentru trebuințele publice, până în măsura hotărâtă de aceștia. Producătorii vor fi obligați atunci a preda porumbul recvirat comisioanelor centralei de grâne, s'au al transporta până la gara sau portul cel mai apropiat. Producătorul trebuie să îngrijească din timp de ruptul cocenilor și sfărmatul lor, altfel o va face magistratul pe socoteala producătorului. Dacă porumbul se cere să fie predat uruit gata (boabe), atunci producătorul trebuie să dea la cerere și cocenii (tuleii) și anume câte 10 klgr. coceni la o maje de cucuruz.

Pentru cucuruzul dat pentru trebuința publică, apoi pentru cel oferit de bună voie centralei, întrucât acesta este bun pentru mâncare, producătorul va primi peste prețul maximal și adausul de 15 cor. pentru porumb special și 10 cor. pentru cel obicnuit. Pentru coceni se vor da: în Ianuarie 1919 8 cor., în Februarie 8.50, în Martie 9. în Aprilie 9.50 și în Maiu 10 cor. de majă

Neproducătorii sau producătorii, cari n'au destul, pot cumpăra pe temeiul unui certificat de cumpărare dat de solgăbirău, (sau primar) însă numai după ce s'a terminat recvirarea.

Transportul porumbului și a făinei de cucuruz (mălai) se poate face numai cu certificat, afară de porumbul dus la moară cu căruța s'au în spate. Tot așa cucuruzul de sămânță, care este iertat să fie dus dintr'o comună într'alta fără certificat. Moara nu poate primi cucuruz spre a-l măcina, decât dacă cel ce aduce cucuruzul are certificat (atestat) de măcinare. Măcinarea se va face numai pe plată (dijmuirea este oprită).

Albumul de războiu al Reg. 12-lea de artilerie de munte. Regimentul al 12. de artilerie de munte va eda sub titlul „Albumul de războiu al regimentului al 12 de artilerie de munte“ un op tendențios în favoarea văduvelor și orfanilor camerazilor regimentului.

În interesul binereușitei acestuia roagă redacția pe toți cei ce aparțin regimentului, rudeniile, amicii, cunoscuții lor, mai ales corpul oficeresc și al feciorilor regimentului, să fotografieze, să deseneze, să schițe, să epistoleze din câmp, postale cu interesante cuprinsuri, să trimită pe imediata returnare, cu care ocaziune vă facem atenție că toate acestea trebuie provăzute cu date autentice, timpul, locul să conțină precum și adresa cui sunt să se returne. *Redacția alb. de războiu al reg. 12 de art. de câmp în N.-Selyk (N.-Kük.m.)*

Institutul și internatul pedagogiei gr.-cat. din Blaj vestește că înscrierile se vor face în 2—4, iar prelegerile se vor începe în 5 Septembrie st. n. Elevii ordinari sunt îndatorați să locuiască în internat.

Elevii vor plăti următoarele taxe: La institut: 12 cor. pentru fondul regnicolar de pensii al profesorilor, 16 cor. taxă de înscriere, didactru anual 60 cor., apoi 2 cor. pentru fondul de excursiuni și alte 2 cor. pentru biblioteca elevilor. — laolaltă 92 cor. Scutire de la aceste taxe nu se dă. La internat taxa anuală e 1200 cor., dintre cari 200 cor. se vor plăti în naturale (grâu, cucuruz, orz, unsoare, slănină, lețar, ouă ș. alte) cari se vor socoti în prețul maximal Taxele internatului se vor plăti în trei rate anticipative.

Sărbătoarea unei familii. Duminică în 4 August o frumoasă sărbătoare a avut familia d-lui notar Moșoiu din Bran. În aceea zi adecă s'a cununat d-șoara Lucia Moșoiu cu avocatul Dr. Traian Stoica, iar d-șoara Livia Moșoiu cu profesorul din Sibiu Ascaniu Crișan.

Fecicitările noastre.

Un nou „Hodorog“ sau chestia episcopatului gr.-or. maghiar. „M. Tud.“ anunță: cauza episcopiei gr.-or. maghiare în viitorul apropiat va fi poate aproape înlăturată. În lunile prime ale războiului după experiențele câștigate, Maghiarii gr.-orientali cari trăiesc în Budapesta, Mișcolț, Szentes, Hodmezövásárhely, Komárom și pe alte locuri, au tot grăbit guvernul să înființeze cât mai îngrabă episcopii gr.-or maghiare de sine stătătoare. Guvernul Wekerle încă dorește să îndeplinească lucrul acesta de mare importanță cât mai îngrabă și plănuiește să-l aducă pe tapet în sesiunea de toamnă a parlamentului.

Se vede că slava, ce și-a câștigat-o episcopia din Hajdudorog nu-i dă pace guvernului de față, care acum crede că a sosit timpul să-și îndeplinească toate gândurile sale de altădată. Numai înainte!

Taurul și trenul. Pe drumul de fer, care duce de la Măcău spre Kákás, trecea o ciurdă de vite, tocmai atunci, când se apropia motorul cu călători. Ciurda a ajuns norocos peste sine, dar taurul, bănuind vre-un dușman, s'a oprit între șine, uitându-se sălbatic spre trenul, care venea. Mașinistrul vru să oprească motorul, dar era prea târziu. Taurul se repezi cu toată puterea spre tren, care însă îl doborî de-o parte. Dar infuriatul taur nu se lăsă, ci se sculă și întinzându-și puterile atacă atât de înverșunat motorul, încât două vagoane au lu-

necat de pe șine și motorul s'a stricat. Dar și taurul căzu jertfă, deoarece-ce ajunse sub roțile trenului, cari îl zdrobiră. Peste câteva ceasuri un motor venit într'ajutor duse mai departe pe călătorii speriați.

Nădejde pentru sârbi. O gazetă din Olanda aduce știrea că, în ziua cea dintâi a anului al cincilea de războiu, Lloyd George a trimis și sârbilor o telegramă de încurajare, ca să fie cu răbdare până ce va sosi ziua eliberării lor. Se apropie ziua aceea, când încercarea stăpânirilor volnice de a ținea cu putere militară în robie popoarele Europei, va fi zdrobită odată pentru totdeauna.

Drumuri nouă prin Basarabia. Guvernul român se ocupă cu gândul să construească drumuri nouă prin Basarabia, în lungime de 900 kilometri. Unul din acele drumuri va porni de la Tighina (Bender) și trecând prin Chișineu se va întinde până la Ungheni, având o lungime 165 kilometri între Nistru și Prut; al doilea pornind de la Hotin și trecând prin Țuțura și Bolgrad se va sfârși la Ismail, pe o întindere de 500 kilometri de-a lungul țării; al treilea pornind din inima țării de la Chișineu și trecând prin Bujor și Leușeni va ieși peste Prut la Huși, având 180 kilometri; altul va lega Cetatea-Albă cu Reni în partea de mează a țării și trecând Prutul va ieși la Galați. Aceste căi principale le va construi statul român, iar autoritățile basarabene vor construi drumurile cari vor avea legături în țară cu acele căi mari. Aceste drumuri vor fi de folos nu numai pentru negoțul românesc, ci vor lega pe vecie pe frații de acelaș sânge și prin legăturile mult mai puternice ale schimbului între prinoasele lor sufletești.

Se caută mai mulți regi. Niciodată n'au fost goale atâtea tronuri regeste, ca în zilele noastre. În Rusia, rând pe rând se alcătuiesc regate noi, în locul provinciilor de odinioară a puternicei împărății rusești. Până acum se căutau capete încoronate pentru Polonia, Lituania, Estlanda, și Curlanda, dar acum au hotărît și Finlandezii să pună în fruntea statului lor un rege. Cei mai mulți candidați cari vreau să câștige coroana de craiu, sunt din țara nemțască, dar și prințul Ciril al Bulgariei iar vrea vre-o țară mică, ba și fostul rege George al Greciei, care a fost dat jos de pe tron de antanta, ar dori să se așeze din nou pe un tron.

Înmormântarea fostului țar. De la Stockholm se vestește:

La porunca brigădei ceho-slave s'a desgroptat cadavrul țarului Nicolae II, care a fost îngropat fără sicriu și învâlit într'un simplu cearșav în partea cimitirului menit pentru sinucigași. Înmormântarea i s'a făcut acum sărbătorește într'o criptă. Au fost de față câteva mii de oameni de la Jekaterinburg și din împrejurime. Un preot a ținut o cuvântare, spunând despre fapta cumplită, că a fost omorât un om, care n'a făcut rău nimănui.

Anglia recunoaște pe cehi ca națiune aliată. Guvernul englez comunică oficial: De la începutul războiului poporul ceh s'a împotrivit dușmanului comun. A trimis pe front armată însemnată și de prezent luptă în Rusia și Siberia pentru a pune stavilă năvălirii germane. În străduința de a-și elupta libertatea, Anglia îi va da tot sprijinul și pentru aceea recunoaște pe ceho-slovaci ca națiune aliată și armata cehă, care luptă pe trei fronturi de luptă deosebite o privește

ca armată unitară, care luptă contra puterilor centrale. Anglia recunoaște sfatul național ceho-slav, ca reprezentanța cea mai înaltă a națiunii ceheste, care e împuternicitul unui guvern viitor ceho-slav și comandantul suprem al armatei ceheste.

Manifestul guvernului englez către poporul rusesc. Guvernul englez a adresat poporului rusesc următorul manifest:

„Popoare ale Rusiei! Aliații voștri nu v'au uitat! Ca pretini venim să vă ajutăm și să vă scăpăm de nimicire. Germania v'iește să vă facă robi și să folosească spre scopurile sale izvoarele de venit ale țării voastre. Trupele noastre au intrat în Rusia, ca să vă sprijinească în luptele contra germanilor, dar vă asigurăm că trupele noastre nici cu o săptămână peste cât va fi de lipsă nu vor ținea ocupate teritoarele Rusiei. Ne pare rău de războiul civil, care va desbinat în două și care ajută planurile Germaniei. Noi nu vom să punem cu puterea asupra voastră nici un fel de sistem politic. Viitorul Rusiei se află în mâna poporului rusesc. Insuși Rușii trebuie să hotărască asupra forme de stat și chestiile sociale.

Popoare ale Rusiei! Înșirați-vă sub steagul libertății, pe care vi-l desfășurăm noi, aliații voștri. Vom să împedecăm nu numai năvălirea germană, ci să aducem și ajutor țării voastre, ce a ajuns în prăpastie. Vom să vă facem capabili spre a vă ocupa locul, care vă compete între popoarele libere ale lumii. Unica dorință ni-e să vedem Rusia tare și liberă, apoi ne vom retrage și vom privi cum își întemeiază poporul rusesc norocul propriu, conform dorinței poporului.

Isprăvile războiului. Ce schimbări a produs războiul în viața noastră poate să vadă zilnic fiecare din noi. Dar e foarte trist faptul, că el a vârit neînțelegerea și zizania și în sânul familiilor. Așa spre pildă la tribunalul din Oradea-Mare în fiecare zi de pertractare se iau cam 50—60 procese de despărțire. Numărul acestora a crescut mai ales de atunci, de când unii soldați de ai noștri s'au întors din prinsoarea rusească. Iată câteva din pricinile, cari îi fac pe bărbați să se despărtească de soțiile lor: Sunt unii, cari dovedesc cu martori, că nevestele lor au trăit cu alții. Un bărbat se plânge, că până-ce a fost el prins soția sa a mai născut doi copii, altul, că nevastă-sa i-a cheltuit întreagă averea. Un econom de pe sate vrea să se despartă de nevastă-sa, fiind-că aceasta a umblat „vandura“ luni întregi prin oraș, unde și-a petrecut cu soldații. E într'adevăr lucru dureros, când vedem, că și acele, cari trebuiau să păstreze credința pe care au jurat-o înaintea altarului, au tradat-o, spre rușinea lor. Câtă vreme va trebui să se strecoare, până se vor vindeca toate ranele pricinuite de războiu?

Wilson vrea să vie în Europa. Gazetele din Elveția spun tot mai sigur, că nu peste mult Wilson va veni în Europa, ca să cerceteze câmpurile de războiu, unde se luptă Americanii. Cu privilegiul acesta se zvonește, că Wilson va studia și întrebarea păcii și va stabili poate condițiile împreună cu aliații săi.

Durerea lui Roosevelt. Gazetele din Paris publică telegrama fostului prezident din America Roosevelt adresată către președintele republicii franceze: „Pe unul dintre fii mei, zice el, l-au omorât în Franța, pe ceilalți doi i-au rănit. Pe mine numai

aceea mă doare, că nu pot să lupt alături de D-Voastră.

Călătoria pe un vapor de transport din America. Un ziarist cu numele Hellström povestește în următorul chip, peripecțiile unei călătorii, pe care a făcut-o cu trupele americane transportate (aduse) până în Franța. Din portul american am ieșit încunjurați de toate pățile de corăbii de războiu, ca să nu ne atace submarinele (corăbiile de sub apă) nemțești. Pe drum ne-am întâlnit cu tot felul de vapoare, americane, suedeze, daneze, norvegiene și grecești. Toată ziua nu făceam altceva, decât vorbiam de primejdia submarinelor, se puneau chiar și rămășaguri pentru aceia, cari vor vedea mai întâiu corabia submarină. Telegrafistul ne vestea încontinuu că ba aici, ba dincolo s'a văzut câte un submarin nemțesc. Odată telegrafia fără de sârmă ne-a vestit că un vapor grecesc cere ajutor, deoarece nemții l-au scufundat. Tot atunci am aflat, că în sânul dela Biskay se învârtesc vre-o 18 submarine nemțești, cari ne așteaptă. Am fost siliți să punem deci pază îndoită. Într'aceste, din depărtare, vreme de două ceasuri, se auzia bubuit de tunuri: soldații ascultau cu răsuflarea oprită. Apoi s'a făcut din nou liniște și vaporul înainta în zik-zak, pentru ca să se apropie de zona submarinelor nemțești, de cari ne temeam atât de mult. Marea era aici mai furioasă. Valurile ridicau sus de tot vaporul, iar vapoarele de războiu, cari se învârteau în jur de noi, aproape se ascundeau în apă. Cele 60 de ceasuri cari au urmat, au fost cele mai îngrozitoare, căci am intrat în zona, unde se țin submarinele nemțești. Telegrafia fără de sârmă vestește că în apropierea noastră sunt patru submarine; peste un ceas auzim pușcături de tun, în depărtare de vre-o 6—7 km. Un vapor de transport s'a scufundat și 100 de oameni au pierit. Suntem foarte agitați, dar acum ne-am deprins și cu asta. Ne culcăm tot înbrăcați, cu toate că e căldură nesuferită. În sfârșit dormim greu, de oboseală și când mă trezesc, văd, că am sosit în Franța.

Să dăm de cetit soldaților răniți.

Onorată Redacție!

La epistola publicată în ziarul Dvoastră Nr. 31 vă rog să binevoiți a da loc în mult prețuitul Dvoastră ziar la următoarele:

De plângerile viteazului soldat că n'au ce ceti și că nu se pot bucura de nici o slovă românească prin spitale, nu mă îndoiesc, de loc, deoarece eu ca ofițer mobilizat, precum și ceilalți, știm foarte bine lucrul acesta, că aproape la nici un spital din țară nu se găsec gazele românești, pe câtă vreme soldații nemți și în tranșee au biblioteci. Asupra acestei chestiuni a-și putea scrie foarte mult, însă nu mai încap nici o discuție și nici fraze, ci lucru de căpetenie este să îndreptăm starea aceasta prin fapte. Pentru a putea ajunge la un rezultat îmi permit a propune următoarele:

1. Băncile noastre sunt chemate a sări întru ajutor și să dea o mică părțică din venitul curat, care venit s'a adunat tot după sudoarea acestor viteji, să aboneze câteva exemplare pentru spitalele din raionul băncei ca de ex. Albina pentru spitalele din Sibiu, Victoria pentru cele din Arad, Bihoreana Oradea mare etc., iar băncile în ale căror raion nu ar fi spital să pue la dispoziție exemplarele abonate administrației ziarului pentru ca administrația ziarului să le expedieze la spitalele din monarhie, în cari zac mii de răniți și bolnavi români.

2. În a doua linie sunt chemați intelectualii noștri cari încă ar putea să aboneze cel puțin un exemplar, în modul după cum am spus mai sus. Pe calea aceasta este rugată „Solidaritatea”, ca prin organul său oficios să roage băncile românești ca să dea tot sprijinul în direcția aceasta.

Până când se vor aduna ceva abonamente pentru spitale, toți domni preoți militari cari sunt împărțiți pe la spitalele atât din Monarhie precum și din Etapă, cari primesc ziare românești, sunt rugați a trimite

adresa spitalului la administrația Gazetei Poporului din Sibiu.

Nu voiesc să fac reclamă gazetei sus amintite, din contra o îngreunez, însă pentru a nu da naștere la confuzie ar fi cu mult mai corect, dacă s'ar face abonamente numai la un ziar, căci la din contra la câte un spital vor merge 10—20 exemplare, iar la altul nici unul. Fiind însă numai o gazetă, va ști ca să împartă ca fiecare spital să primească exemplarele abonate, bine făcându-se aceasta se referă pentru acele abonamente la cari nu s'a fixat expedierea lor la loc destinat. La caz că unii dintre domni donatori ar vrea că la spitalul din orașul cutare să se trimită Drapeleul, aceasta s'ar putea aduce la îndeplinire, făcând abonamentul la Drapeleul, însă atunci donatorul este obligat a aduce la cunoștința „Gazetei Poporului” spre a-l șterge din evidență. Deci nu este vorbă de reclamă, ci este în interesul biștilor soldați ca toți să fie împărțiți de slova românească pe care o doresc atât de mult. Numele băncilor donatoare și a intelectualilor să fie publicat.

Mulțumind etc.

Un ofițer mobilizat.

La această scrisoare a ofițerului mobilizat, răspundem, că redacția noastră cu dragă voie primește ori-ce daruri menite pentru a cumpăra gazete pe seama soldaților români din spitale. Dar noi suntem de credință că nu-i bine să ne adresăm, în primul rând, către băncile noastre. Aceste așezăminte de bani sunt foarte greoaie și ni-e teamă, că un lucru așa de bun s'ar potigni îndată la început. Să ne îndreptăm deci către întreaga obștea românească, rugând-o să dea fiecare, cât vrea pentru scopul acesta nobil. Din parte-ne vom publica numele dăruitorilor și vom ruga pe prietini să ne dea adresa spitalelor, în cari se află soldați români răniți.

Avis!

„ECONOMUL” Institut de credit și economii în Cluj.

Filiale: Murăș-Ludoș și Aiud.

Affiliate 7 reuniri de credit Raiffeisen.

Capital: Un milion coroane.
Rezerve: Patru sute de mil cor.
Depuneri: Trei milioane.

Face tot felul de afaceri de bancă. Primește depuneri de etalon favorabil și cu procent urcat pentru biserici și alte așezăminte culturale. Imprumută pe cambii, ipotecă și lombard.

Vinde și cumpără efecte căutate la bursele din Budapesta, Viena și Praga și mijlocește transacțiuni în legătură.

Mijlocește vânzarea și cumpărarea de mașini agricole. 23

Ajută la întemeierea reuniunilor de credit și agricole sătești.

Susține: Masa studenților universitari, Ambulanța Petran pentru țărani bolnavi, are Birou: „Stat de drept gratuit pentru țărani” și „Un orfelinat de fete”, victime ale războiului.

La o preteasă văduvă în Sibiu, să primește în cuartir pentru anul școlar 1918/19

O fetiță

din jurul Sibiului, în etate dela 12 ani în sus.

Condițiunile după înțelegere, Adresa se poate întreba la administrația acestei foi. 2-2

Prăvălie de Antiquități (lucruri de demult.)

Cumpăr tot felul de lucruri găsite în pământ la arat, ori la săpat, de aur, argint, ori de ori-ce fel de metal, poate fi chiar și de piatră ori cărămidă dacă au diferite semne sau scrisoare pe ele.

Ucioare, potire, păhare, inele bani vechi rai, petri cioplite cu semne, ori cărămidă scrișă cu slove de demult; afară de aceea bijuterii de aur, argint, chipuri, lucruri sculptate, covoare vechi, icoane bisericesti pietate pe lemn și altele.

Obiectele sunt a se trimite pe postă ori aduse la adresa 15

H. Candrea

Sibiu Str. Fieșerilor Nr. 5

Anunț de căsătorie.

Un tinăr comerciant în etate de 21 ani, liber total de miliție voește prin calea aceasta, a să cunoaște cu o D șoară din familie bună, sau o văduvă tinără fără de copii, care corespunde la o avere sau capital de 4—5 zeci mii de coroane. 35 2-3

Reflectantele sunt rugate a-și alătura și poza care la moment va fi trimisă îndărăpt.

Sub titlu: Buna speranță.

O casă cu grădină

se află de vânzare în Sibiu strada șanțului nr. 23. Adresa: Parasciva Stoia, Vizakna Hosszu u. 88. 43 1-1

O blană (bundă)

de călătorie și un pardesiu nou e de vânzare la

Croitorul Endres din Săliște.

44 1-2

O familie românească din Budapesta (fără copii) caută

bucătăreasă

ori o servitoare, care să stie și ferbe. Oferte la administrația gazetei. 2-2

Abonați

și

răspândiți pretutindenea

Gazeta Poporului

cea mai cu dragoste foarte pentru neam!

